

פנתח את קרוב אליך

גיליון 12 | ג' שבט תשע"ד | פרשת בא

שאלה:

מה הטעות הגדולה ביותר שבחור ישיבה עלול לעשות?

טעות לפחד מטעויות

הרב נתן אופנר, ראש ישיבת "רעותא", כרמל

לכל אדם יש את הטעות הגדולה שלו, והיא נערכת לפי ההקשר המאוד אישי שלו. אחת הטעויות הגדולות היא היראה המופרזת מטעויות. במהלך התקדמות החיים נכשלים לפעמים, והטעויות מחייבות אותנו לברר ביתר עומק את הדרך, את הקונספציה. אבל בזהירות: לא כל טעות היא 'טעות גדולה', ולא כל דבר מחייב שינוי של כל הדרך. טעויות הן דבר עדין כל כך, המסוגל להחליש, כך שרק אם יש צורך יש לדבר עליהן, וגם אז - ברגישות ובעדינות. בעיקר יש להדגיש את החיים, את האמון הגדול בטוב ואת ההצלחות. הטעות הגדולה שלנו היא להגזים בחשיבותן של טעויות, להעלות אותן כנושא ולכתוב עליהן בעיתון.

ועם זאת, כמה מילים על לימוד התורה (כסופו של דבר מה עושה בחור ישיבה כל היום?...): אם אדם אינו בעל ענווה הוא אינו מקשיב באמת לתורה, אלא מנסה באופן לא מודע לסדר אותה כחלק מחייו. כניסה נכונה לבית מדרש היא יחד עם כל האישיות, בכנות ומתוך מוכנות לשינוי. במצב כזה ההקשבה ללימוד התורה מתפתחת, הופכת לרגישה ולעדינה יותר, וכל שינוי נוגע בכל האישיות. זה קשה יותר, תובעני יותר, אבל אז האדם הופך להיות אדם - מלא בתורת חיים ובקרבת אלוקים שאיננה נתפסת רק כחלק מהאישיות, באינטלקט או ברגש, אלא כנשמה של כל החיים.

בחור או בוחר

הרב שאול יונתן וינגורט, ראש ישיבת ההסדר "שבות ישראל", אפרת

הטעות הגדולה ביותר היא להיות 'בחור' (סביל) במקום להיות 'בוחר' (פעיל). הישיבה עלולה לבחור עבור התלמיד, לקבוע את סדר יומו ואף את הדגשים השונים בלימודיו. זהו מצב בעייתי, שכן כל אחד מאתנו נצטווה 'ובחרת בחיים', ועלינו לממש בעצמנו את זכות הבחירה. מתוך התבוננות בשאלה מדוע אנו עושים דברים, נוכל גם לקבוע מה אנו רוצים לעשות.

בשלב השני על הבחור להיזהר מלהיות 'בחור ישיבה', שכן בחירה בישיבה במקום בהליכה היא בדרך כלל בחירה בחוסר בחירה. בן אדם נקרא 'מהלך', הוא איננו יכול לעמוד במקום ובוודאי שלא לשבת. כאשר יעקב אבינו ביקש לישב בשלווה אמר לו הקדוש ברוך הוא שהעולם הזה איננו זמן של ישיבה (רש"י בתחילת פרשת וישב).

בפתיחה לספר תהילים נאמר: "אשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים, ובדרך חטאים לא עמו, ובמושב לצים לא ישב". אם כן, מה עליו לעשות? "כי אם בתורת ה' חפצו, ובתורתו יהגה יומם ולילה". בחור ישיבה צריך לעורר בקרבו את החפץ והרצון לה' ולתורתו, תורת חיים, ולגלות בתוכו את המשמעות של כל דבר אותו הוא עושה. אדם לעמל יולה, ואשרי מי שעמלו בתורה. אם כן, במקום להיות בחור ישיבה צריך להיות בוחר בחיים. "ובחרת בחיים - למען תחיה" (דברים ל, יט).

פעם בחיים

הרב שניאור זלמן גופין, משפיע ישיבת "תומכי תמימים" כפר חב"ד

בהיבט המעשי: אי ניצול הזמן. מציאות החיים של אדם בעל משפחה מחייבת אותו לפעול ולנצל את הזמן, כך שגם אם הוא מבזבז את הזמן פה ושם מדובר בממדים סבירים. אך בחור ישיבה ללא משמעת עצמית עלול לבזבז את חייו בממדים מבהילים. תקופת חיים זו היא הפורייה ביותר, ואי אפשר להשלימה בהמשך החיים, כך שאי ניצול הזמן הזה הוא הנוק הגדול ביותר שאדם מסוגל לעשות לעצמו, בבחינת מעוות שאי אפשר לתקנו.

בהיבט פנימי: אם בחור חורט במוחו, בלבו ובנפשו הנחות והשקפות עולם מעוותות, יקשה עליו לשנות אותן בהמשך הדרך. ההשתדלות בשנים הבאות תראה כמו טבע שני, ואילו תפיסת העולם המגושמת שעוצבה בשנים הראשונות, המכונה בחסידות "מציאות בפשיטות ואלוקות בהתחדשות", תיוותר בתוקפה. אם מלכתחילה הבחור חורט בנפשו הנחות אמיתיות של "אלוקות בפשיטות ומציאות בהתחדשות" הרי שדרכו תהיה קלה בהרבה.

תלמידי תיכון ומורים!
רוצים לראות את 'קרוב אליך' קרוב אליכם?
שילחו sms אל דרוור 054-4530951 ותקבלו עד אליכם ערימה להפצה!

4

מתבודד בקולנוע

ראיון עם אורי גרודר

2

אסרטיבית? תני מקום

מיכל וולשטיין נשים

8

אפשר לראות שזה עובד?

הרב יהושע שפירא

לומדים את התניא

הצדיק משה שילת

אמנם לכל אחד מאיתנו יש "חלק א-לוה ממעל ממש", ואפילו רשע הוא לא פחות יהודי ממשה רבנו, אבל אין הדבר אומר שכל אחד יכול להיות משה רבנו. בירידת הנשמות מהעולמות העליונים למטה, יש נשמות שמתכסות בלבושים מרובים ויש שנותרות חשופות, עם קדושה גלויה. לפי דרגת גילוי הנשמה כך יש לה יכולת להיפטר מהיצר הרע, באופן חלקי או באופן מלא.

הלוואי בינוני

הרע פועם ומפתה את הבינוני בדיוק כמו את הרשע, אלא שבעוד האחרון נופל שוב ושוב, הבינוני איננו נופל לעולם. הבינוני שומר על עצמו ומקיים בכל עת את כל מצוות העשה והלא-תעשה המוטלות עליו. יוצא אם כן, שצדיק מופלא שתמיד תמיד מנצח את יצרו הרע, ובכל מעשיו, דיבוריו ומחשבותיו נוהג אך ורק לפי רצון ה' ולעולם איננו חוטא, איננו צדיק לפי התניא! הוא 'בסך הכל' בינוני, שרחוק מאוד ממעלת הצדיק.

אין בדברים בכדי להפחית מערכו או מקדושתו המופלאה של הבינוני, אלא להגדיל את עוצם נוראותיו של הצדיק. הגדרת הצדיק לפי התניא היא מהחידושים הבולטים של האדמו"ר הזקן: אצל הצדיק הגמור, לפי התניא, הרע איננו מנוצח או

מורדם אלא כלל אינו קיים. הצדיק הוא זה שביטל לחלוטין את יצרו הרע. עם ההתמודדות הזאת הוא סיים.

ההבדל הוא מהותי

אחרי הגדרה כזאת, ברור מדוע נושא הדיקות בצדיק מקבל משמעות עמוקה מאוד. הצדיק חי במנטליות שאיננו יודעים לדמיין, ובדיוק משום כך אנחנו נמשכים לדיקות בו כדבורים לדבש, ויותר מזה. ההבדל הוא מהותי, הצדיק שונה באופן עמוק ביותר משאר בני האדם. אצלו הכל מאיר. זאת לא אמונה עיוורת. להפך, זאת אמונה של רוב בני האדם שהם בבחינת 'עיוור' מלראות רק טוב (מכיוון שהרע הוא חלק מהם) - באדם שכולו אור וטוב.

המגנט מושך

כמו רוב חידושי החסידות, גם עניין הדיקות בצדיק מפורש בדברי חז"ל, אלא שהחסידות מסבירה, מאירה ומעמיקה את הדברים. על המצווה "ולדבקה בו" שואלים חכמינו כיצד ניתן להידבק בה? שהוא אש אכלה, ומשיבים שעלינו לדבוק בתלמידי חכמים, וכך לדבוק בו. איך אפשר לומר דבר כזה? מה בין דבקות בבן אדם לדיקות בכורא עצמו? אם הכוונה הייתה להידבק במעשיהם ניחא, אבל לשון חז"ל מדברת על דבקות בצדיקים עצמם.

לפי החסידות הדברים מאירים. "צדיקים דומין לבוראם" (רות רבה פ"ד ג). לצדיק יש רק טוב, ומן הבחינה הזאת הוא דומה לקדוש ברוך הוא יותר מאשר לנבראים. לכן דבקות בו, דבקות ממש - לתנועותיו, לדבריו, לניגון בו אמר את הדברים, להוראותיו ולבקשותיו, להנהגתו בקודש - היא חיבור לקדוש ברוך הוא ודיקות בה' ממש.

מעניין לציין שנושא יסודי וחדשני זה של דבקות בצדיק, שהעסיק רבות את החסידים (ומתנגדיהם...) בדורו של האדמו"ר הזקן, מופיע בתניא בקיצור נמרץ בכמה שורות (בפרקים ב' ומ"ב), אבל את מהות הצדיק מאריך האדמו"ר הזקן לפרש בפרק שלם (פרק י'). המסר ברור: מי שמבין מה זה צדיק, נמשך מאליו להידבק בו. אין צורך להאריך בהסבר מדוע כדאי להידבק באדם שחי בעולם הזה בעולם שכולו טוב. המגנט מושך.

אסרטיבית? תני מרחב! אייל וואלטיין

בגינה עם הקטנים, בשעת אחר הצהריים נעימה, רינת ואני סיכמנו שבוע, תוך זינוקים אל מי שכמעט הגיע לאדמה מהר מדי, או עזרה לקטנה שנתקעה למעלה ללא תזווה. ואז סיפרה לי רינת כבדרך אגב דבר שליווה אותי עוד זמן רב.

לשתוק מול המלצר

"יצאתי עם נעה שלי לאכול באיזה מקום. החלטתי לנסות להפסיק להיות ה'אימא' ולמשך שעה אחת לשבת לצידה כחברה. את מכירה אותי, רינת השתלטנית, אז זה לא היה פשוט", היא מספרת. "קיבלנו תפריט, ואני, שרגילה לקדם תהליכים, לדחוק ולשאל 'מה את מזמינה', שתקתי. התמקדתי בעצמי ובמה אני מעדיפה לאכול. ואז המלצר הגיע ושאל: 'אז מה שבילכן בנות?'. 'בשבילי קפה ומאפה, בבקשה', ענית, וקלטתי כמה מאמץ הפעלתי על מנת לעצור את עצמי מלשאל 'זמה איתך?'. הוא עשה את זה במקומי: 'זמה בשבילך?'. מבט נבוך שעדיין לא החליט ננעץ בי, הוצאתי את הטלפון וענית על מייל תועה. לא, לא ביקשתי מהמלצר שיחזור עוד כמה דקות, והוא שאל לכך האם היא צריכה עוד זמן. היא הפתיעה אותי ב'לא' והזמינה טוסט. שמחת".

להכיר בשקט

ככה זה המשך. רינת סיפרה שגם לגבי נטילת ידיים וברכת המזון היא לא אמרה מילה, ובהתחשב במי שהיא, זה באמת מפתיע. היא אמרה שיותר משמחה לגלות את בתה כעצמאית ומסדרת, היא הופתעה לגלות עד כמה היא עצמה מכוונת, מקדמת ומאיצה. היא

נערה

חפשו אותנו בפייסבוק! קרוב אליך

עלון שבועי לעבודת השם בדרך החסידות
ת.ד. 52589 רמת גן
עורך: אהרונ בנשטיין
עיצוב: דושה
לתגובות, יצירת קשר, פרסום והפצה:
info@qarov.org | 054-4530951

קרוב אליך

העלון טעון גניזה

3

2

קרוב אליך

ארתור

שיחת חברים עם שולי רנד

תורה לשמה

אם בן אדם היה באמת שמח בעשרה פרקי תהלים או במשנה וחצי, הוא היה מקבל חשק וכוח ללמוד פי כמה.

משנה וחצי?

כן. "מה עכשיו משנה וחצי? בחיך. סתם גמרא עם רש"י? אני אהיה מאושר אם אלמד תשע שעות רצוף, פחות מזה זה כלום..." האמת היא שאם בן אדם היה שמח בזה, הוא היה מקבל הרבה יותר. בן אדם אומר

הכל או לא כלום, ולכן הוא הולך על הכלום. על קצת הרי קל להתעקש, לכן לא צריך להתעקש על חודש שלם, אלא רק על היום. אם הוא יצליח בקטן, ויעריך וישמח בזה, אז מחר יהיה לו כוח. אם הוא ימשיך עם "עזוב, מה

"בשום אופן אל תרדוף אחרי עצמך, זה ודאי לא יועיל לשום דבר. בן אדם אומר הכל או לא כלום, ולכן הוא הולך על הכלום"

עשיתי?", הוא יישאר ללא כוח ובלי חשק לכלום. אתה מסוגל ללמוד 'חוק לישראל' ולהיות מאושר. גם זה חסד מלמעלה. אם תשמח בזה, מחר תוכל ללמוד עוד דף. רבנו דיבר הרבה על קודם כל לגרוס. ומה עשיתי בגריסה? כלום כמעט. אין שם הבנה וגם לא זיכרון, אבל יש שם אמונה. אני מאמין בכוח של האותיות. אני מאמין בהשפעה שלהן על הנפש שלי. זה הכי 'לשמה' שיכול להיות. הרבה בזים לגרסה, זה כמו 'זאגט תהילים', קשה להגיד תהלים, מה אני 'בעל-בית'? סתם תהילים? וזאת בדיוק הנקודה של האמונה. רבי נחמן מברסלב אמר: "תהילים זה העיקר". אתה יודע מה היה לו בראש? תקרא את הספרים שלו, כל התורה כולה, איזה חידושים! תלמיד חכם גאון כזה, מאיפה יש לו זמן להגיד תהילים? מה לו ולתהילים, מה הוא 'בעל-בית'? או משניות, משנה אותיות נשמה - אתה מאמין בזה, שאו אתה לא מאמין בזה? אלא מה, קשה לחזור הביתה ולספר שהיום למדתי משניות. באופן רשמי זאת פריחה.

ישבתי פעם עם חבר שלי, ולמדנו יחד גמרא, שני בעלי תשובה נאבקים עם מסכת בבא מציעא. אמרתי לו: "שמע, הלימוד שלנו הוא ממש 'לשמה'". "למה?" הוא שאל אותי. עניתי: "תראה, תלמידי חכמים אנחנו לא נהיה, פוסקי הלכות או דיינים ודאי שלא, גם לא נהיה 'בעלי מדרגה'. אנחנו סתם שני טמבלים שיושבים עם שוטנשטיין, מציצים בתרגום ומנסים להבין את השורה הבאה, זה 'לשמה'!". אנחנו לומדים בלי שום תוכניות וסיכויים, אין לנו צ'אנס, אלא אם כן ירד מלאך משמיים וילמד אותנו את כל התורה. אתה מבין למה זה לשמה?!"

ואם בכלל לא בא לי ללמוד? תבקש על זה, למה לא בא לך ללמוד. אף פעם לא נהנית ללמוד?

לפני שנתיים וחצי נהניתי.

אז אתה במצב של תרדמת. תתפלל על זה ותחכה. אם אתה יכול, תתעקש ותלמד עד שייפתח לך.

אתה יודע איך לגייס עקשנות? אין לי כוח להתעקש.

אם אין לך כוח להתעקש או להתפלל, ואם אין לך כוח לכלום, תגיד לה' ככה: "לא קיבלתי כוח, לקחו לי את הכוח, המיתו לי את הלב". תפילה תמיד מועילה. אבל גם אם לא תראה שינוי עכשיו, בשום אופן אל תרדוף אחרי עצמך, זה ודאי לא יועיל לשום דבר. כמובן שמצד שני זה מסוכן, כי זה יכול להוביל להפקרות - אתה לא רוצה ללמוד כי בא לך ללכת לים או לנחל דן. הפתרון הוא להתחיל לשמוח במעט הלימוד שכן יש לך. הלימוד הקטנטן שאתה לא סופר אותו בכלל. בן אדם אומר: "אם אני לא יושב ולומד ארבע-חמש שעות ברצף, זה לא לימוד". אבל

עשרות אלפי אנשים זכו לשמוע קול שופר, מעל 7,000 חנוכיות הודלקו בבתי השכנים, וכעת, ט"ו בשבט הגיע - מג להפצות!

איך נצטרפים?

שלחו דוא"ל עם בקשת הצטרפות ל: krovlalev@gmail.com והצטרפו למהפכה בקלות. קבוצות וגרעינים תורניים מוזמנים לפנות ל: 052-3736969

איך זה עובד?

מקבלים ערכות מוכנות ומרהיבות של שבעת המינים עם תוכן מיוחד לט"ו בשבט, ניגונים לדלת המול, ו... נפגשים!

מי אנו?

'קרוב בלב' היא תנועה לעידוד מפגשים וקשרים משמעותיים בין משפחות דתיות לשכנים שאינם דתיים, סביב מועדי ישראל.

ברסלב. גדת הבמאי

מה גורם לקולנוען חילוני נועז
להפוך לברסלבר אדוק? **////**
ההתבודדות היא משהו הזוי,
שעוזר לשמוח כל היום

ולא לכעוס בתוך האמנות התובענית **////**
שיחה על עבודת ה' בתוך אוויר רועש,
על החלום להפיץ יהדות דרך הקולנוע,
ויחסי העבודה עם עמיתים חילוניים.

ומהי צעקת הלב?

נדב גלעד

"מה נותן לכם שמחה כל כך גדולה? תסביר לי אחת ולתמיד"

"רבי נחמן אומר ששעה ביום צריך להיות עם לב נשבר ובשאר היום להיות שמח", הוא מסביר לי. "אם אתה מסתכל על הנקודות הטובות שלך בחיים, אתה מקבל פרופורציות נכונות, כי אין אדם שאין לו טוב בחיים. אז שעה ביום אתה עושה תשובה על החולשות שלך ובוכה על הצרות שלך, ובשאר היום אתה שמח. כי אדם שכל היום בעצבות, למה לו החיים האלה בכלל?"

ההתבודדות פוגשת אותי
בדיוק בנקודה שאני
צריך להשתחרר.
אני מרגיש כמו שבת
באמצע היום.
כמו קיטור
שמוציא את האדים

זו בעצם שעה של דיכאון מרוכז, במקום כל היום?

"להפך! השעה הזאת צריכה להתחיל בשירה וריקודים, בהודאה לה' שאנחנו בכלל חיים, קיימים ונושמים, שאנחנו מזרע ישראל, שזוכים ללמוד את תורתנו הקדושה ולקיים את מצוותיו, ובגשמיות יש לנו חשמל בבית, מים זורמים בברז, לחם לאכול ובגד ללבוש, אישה, ילדים בריאים. רק להודות על זה – ועברה שעה... אם אתה עובר בראש חדר חדר ומודה על כל מה שיש לך בו, אז זה לוקח עוד יותר זמן. צריך להודות על כל הבריאה – חי, צומח, דומם, מדבר, על כל איבר שיש לך – אוזן, פה, עיניים, כליות, ורק אחרי שאתה מודה לה' על הכל, אתה מספר לו שאתה בשר ודם ויש לך מידות לא טובות ותאוות וכל מיני דברים שקשים לך, ואתה עושה תשובה על היום שעבד, על הנפילות. זו ההתבודדות."

אחת וכל אורח חייו הפך מחולין – למהדרין. כיום, שלוש עשרה שנים לאחר שהפך לחסיד ברסלב, המסך הוא אותו מסך אבל המטרות שלו אחרות לחלוטין. הוא עסוק בפרויקטים מגוונים למד: דוקו-ריאלטי חרדי, סרט תיעודי בנושא שמירת הברית לערוץ 8 ועוד פרויקט ("סודי בינתיים") שאמור להביא את הקבלה אל מסך הקולנוע. יש למה לחכות. "אני רוצה להפיץ את האור של החסידות דרך המדיה", הוא אומר. "הכלי הזה הוא עצום, אנשים מקבלים מהטלוויזיה והקולנוע יותר מכל דרך אחרת, הם מגיעים לכל אדם בעולם במהירות. מאידך, צריך להתעסק בעולם שהוא מלא קליפות ודברים טכניים. זה לא פשוט, צריכה להיות לך מסירות נפש."

אורי הוא חסיד ברסלב לכל דבר. חנוט במעיל ארוך, ווסט, כיפה שחורה גדולה, פאות, זקן. אין זכר לקולנוען החילוני, רק האש והאנרגיות נותרו כשהיו ואף התחזקו עוד יותר בעזות דקדושה.

בין הפקה לחברתה הוא מלמד תסריט ובימוי בבית הספר לקולנוע יהודי 'תורת החיים' ביד בנימין שהוקם ביוזמת הרב שמואל טל, כדי להקים דור חדש של קולנוענים יהודיים שיאירו את העולם בתורה ובסרטים טובים. אני חומק לרכבו החבוט והישן ("לא מחליפים סוס עובד") כשהוא בדרכו לבית הספר לקולנוע. הוא שמח, מבסוט מחייו, ברסלבר כבר אמרנו?

"אני משתדל להיות שמח", הוא אומר, ולי נדמה שהולך לו לא רע. אבל אני חייב לברר את הקטע הזה של הברסלברים.

אורי גרודר (43) ראה עולם. בצעירותו חי תקופה ארוכה בחו"ל, "הייתי מהישראלים שבנו את אוסטרליה", הוא צוחק. לאחר מכן הוא שהה זמן קצר בארצות הברית ולבסוף החליט ללמוד קולנוע דווקא באוניברסיטת תל אביב, שם סיים את לימודיו בהצטיינות. לאחר מכן התחיל לעסוק בתחום הטלוויזיה כבמאי, תסריטאי, מפיק וצלם. הוא היה קולנוען, חילוני ונועז. קלאסה. עד שחזר בתשובה.

משחק מחבואים

התהליך הרוחני החל מאז שהוא זוכר את עצמו. "תמיד חיפשתי, הייתי לא רגוע", הוא אומר. "יש רגעי חסד שבהם מגיעה אליך ההכרה שיש בורא לעולם. היו לי כמה רגעים של התפרצות אהבה לה' על כל מה שהוא נתן לי. כמו כל יוצא, אני אוהב משחקי מחבואים וחייב להיות בחיפוש", הוא מחייך.

אורי גדל בהרצליה לזוג הורים חילוניים "אך מכבדים", שהתחזקו בעצמם בעקבות חזרתו בתשובה, וכיום הוא מתגורר באלעד עם אשתו וששת ילדיו. ביום-יום הוא יוצר למחייתו סרטים שיפיצו את היהדות בצורה מעניינת ותפתח צוהר לענייני התורה והמצוות – לציבור החילוני והרתי.

גם החזרה שלו בתשובה התחילה בסרט. אחרי תהליך של שנים הוא יצא לצלם סרט על אומן ורבי נחמן. משם הדרך לקיום תורה ומצוות באופן מלא הייתה מהירה. עברה רק שנה

**אם אתה מתעצבן
במהלך עשיית הסרט
רק פעמיים או שלוש
אתה בדרגת צדיק,
ואם בכלל לא,
אז אתה מלאך**

"קשה מאוד. האוויר מלא רעש". אורי מסביר שהיום קוראים לזה 'זמן אוויר'. "אנחנו משלמים על זמן אוויר, אבל האוויר שלנו מלא רעשים. קשה בעידן המודרני למצוא שלוה, גם לא בחופשות, אין שקט היום לשנייה. רק כלילה מאוחר, ביער בשדה או במדבר אפשר למצוא קצת נחת אבל אפילו במקום מבודד, אם הפלאפון שלך פתוח, השקט הזה רועש".

זה לא נראה משהו מוזן, ההתבודדות?
"הזין, כן", אומר אורי חר משמעית. "ככה זה נראה לאדם מן הצד. כאילו המתבודד הוא לא נורמלי. צועק, נאנח, מרים ידיים, מה קורה איתו?! אבל תסתכל על זה ככה: אדם שהולך ליועץ או פסיכולוג, מספר את הבעיות הכי אישיות שלו לאדם זר! זה לא חבר או אבא ואמא שלו שמכירים אותו. וגם זה נראה הזין לאדם מן הצד".

הוא מאמין שזה יעזור לו.
"בריוק! וגם פה. אתה מפרש את שיחתך לפני מי שברא את הכל. זה כמו שאדם בא לספר לאבא הכל יכול שלו מה שקורה איתו. יש לי חבר, השחקן יוסף סיקוראל, שעשה פעם קטע מצחיק שצילמנו למערכון. הברסלברים צועקים 'אבא' ובאידיש 'טאטע'. אז הוא, כעיראקי, מספר שהוא הולך ביער ושומע אנשים צועקים טאטע, והוא כאילו מתעצבן ואומר 'מה זה טאטע? באבא, יא באבא! ומתחיל להתבודד בעיראקית'. כל אחד צועק את ה'אבא' הפנימי שלו".

איזה אבא אתה צועק?
"אאאבבאאא, כמו ישראלי".

למרות שאתה אשכנזי.
"יוצא לי גם לפעמים טאטע".

מה הם התהליכים הרוחניים שיוצר סרטים עובר במהלך עבודתו?

"אתה עובד עם אנשים על האמנות שלך, שאתה רוצה שהיא תצא הכי טוב על המסך, וזה לא קל. אתה גם צריך לא להיות עם אגו מנופח בגלל ההתעסקות וטיפוח היצירה שלך. זה מבחן שלימדתי את אחד התלמידים שלי במהלך הסרט הראשון שהוא עשה. אמרתי לו שאם אתה מתעצבן במהלך עשיית הסרט רק פעמיים או שלוש אתה בדרגת צדיק, ואם בכלל לא, אז אתה מלאך. זה מעין 'קולנוע מטר', צוחק אורי. "מאוד קשה לא להקפיד בעבודה הזאת, כי אתה מרגיש שהכל חייב להצטלם ולעבוד בדיוק כמו שתכננת. אתה צריך להזכיר לעצמך כל הזמן מי המפיק והבמאי הראשי בעולם".

איך החברים החילונים מהתעשייה מתייחסים אליך?

"יש המון סקרנות. הם אוהבים את הרעיונות היהודיים, ואין הרבה שמביאים כאלה דברים למסך בצורה אותנטית. רואים התקדמות ועניין גדול בתכנים יהודיים על המסך הקטן והגדול בשנים האחרונות. ממש גאולה. "האנשים החילונים שאני עובד איתם מלמדים אותי על הצופה החילוני שלי, כך שאני לא אעמיס יותר מדי, זה כמו שיעור תורה שלוקח חצי שנה להכין אותו", הוא מוסיף. "כמובן שאיני מגיע למסיכות ואירועים דומים, אבל אני בקשר הדוק עם הרבה מעמיתיי למשל, התקשרתי אליהם ב'זאת הנוכה' להודיע להם שהיום זה יום מיוחד ועוצמתי לתפילה, הם לא צחקו אלא דווקא הודו לי ואמרו שזאת ההודעה הכי משמחת שהם קיבלו באותו יום".

אפשר בכלל לעבור את המסכים שמפרידים בינינו לבין רגש טהור?

איפה ההתבודדות שלך פוגשת אותך על רקע עבודתך כבמאי סרטים?

"המלאכה הזאת היא בלחץ גדול מאוד של גופי שידור, מפיקים, ימי צילום של שתיים עשרה שעות, זה עמוס מאוד. בנוסף, אני גם אחראי לכל הקטע האמנותי של הסרט. הלחץ הוא גדול. המפיקים כמובן רוצים לחסוך כסף ואני רוצה "זה אלי ואנוהו". גם מהצד התורני אני לא רוצה שתצא תקלה תחת ידי. ההתבודדות פוגשת אותי בדיוק בנקודה שאני צריך להשתחרר. אני מרגיש כמו שבת באמצע היום. כמו קיטור שמוציא את האדים. אם לא הייתי מוציא את הלחץ הזה בהתבודדות במקום שקט, הוא היה יוצא על אנשים אחרים על הסט או בבית, חלילה. הייתי הופך לעצבני וחסר סבלנות והייתי עלול לדרוך על אנשים".

התבודדות בעיראקית

אחד הפרויקטים המעניינים בהם השתתף היה סדרה בשם "האמונה שלי", שאף זכתה בפרס נחשב בתחרות סדרות תעודה בארצות הברית. הסדרה מתארת בשניים עשר פרקים מגוון אנשים שעוסקים ברוחניות מסוגים שונים, ומתארת את התהליכים שהם עברו, את תפיסת עולמם ואת הערכים שמנחים אותם. לא רק יהדות תמצאו שם, אלא גם הרבה ניו-איגי' ומדענים. גם הפרויקט הזה, כמו השאר, התבשל אצלו מחיבור עמוק של חומר ורוח. "קולנוע, כמו כל אמנות, מביע את הפנימיות שלך", אומר אורי. "אתה מתחבר לנושא ולדמויות, אחרת לא תוכל לעשות את הסרט. רק ה' יודע מה אתה עובר, ואנשים לא תמיד מצליחים להבין את התהליך הפנימי והאישי בעבודת ה' שלך".

הכל בראש

במשפט אחד
הצליח הרבי להרים
מאשפתות
ניצול שואה מיואש

מתי פינצ'רו חסידים
את ארבעת הגלגלים
של רכבו של הרבי

קשיים יכולים
להפוך ליהלומים,
הכל תלוי
בצורת ההסתכלות

הרב שבתאי סלביצקי
שליח חב"ד באנטוורפן

ברחוב ושאל אותי לאן נעלמתי. סיפרתי לו שהיית בניו יורק והוא התחיל להתעניין: "במגדלי התאומים ביקרת?" - "לא"; "במוזיאון של ניו יורק היית?" - "לא"; "את פסל החירות ראית?" - "לא". היה שקט, קצת מביך. אחר כך הוא התעשת ושאל אותי: "תגידי, אתה בטוח שהיית בניו יורק?"

כל אחד חי לפי המפה שמשורטטת אצלו בראש. יש אנשים שבשבילם ניו יורק זה מגדלי התאומים ד"ל ופסל החירות. אצל חסיד חב"ד המפה של ניו יורק אומרת לנו "770", "הרבי", ולא שום דבר אחר.

אודסה של מעלה

פעם נכנס אחד החסידים לרבי הריי"צ, הרבי הקודם מליובאוויטש. הוא הגיע מאודסה והרבי התעניין ושאל אותו מה הולך באודסה? החסיד התחיל לתאר: "באודסה ממש א מחיה! מתוועדים, לומדים, יש אהבת ישראל גדולה וחמה מאוד". הרבי המשיך לברר פרטים והחסיד המשיך להפליג בתיאור שבח המצב, ולבסוף הרבי פתח את המגירה, הוציא שטר של עשרה רובל, הושיט לחסיד ואמר: "אני רוצה להודות לך על הבשורה הטובה". החסיד יצא החוצה וראה בתור של הממתנים להיכנס לרבי עוד חסיד מאודסה, וסיפר לו על השיחה ועל השטר שקיבל. החסיד השני לא אמר כלום, אבל בראש הוא חשב דברים אחרים לגמרי. "אני אספר לרבי את כל האמת", הוא הרהר.

כאשר נכנס החסיד השני לרבי, שאל אותו הרבי מה הולך באודסה, והוא ענה: "רבי, אני לא רוצה לצער אתכם, אבל המצב נורא ואיום. לא לומדים חסידות לפני התפילה, לא

מסתובבים בעולם הזה שישה מיליארד אנשים, וכל אחד הוא עולם מלא, "ועולמות אין מספר". כל אחד קובע לעצמו את העולם שבו הוא יחיה. הכל לפי התודעה שלו, לפי מה שבראש שלו. אנחנו יושבים עכשיו בהתוועדות וכל אחד שומע משהו אחר. כל אחד יחזור הביתה ויספר משהו אחר. כל אחד ידגיש משהו אחר.

יש אנשים שחושבים שהעולם הוא מלחמה אחת גדולה ושכולם נגדם. הם חיים עם זה שכל אחד רוצה לקחת מהם, להכשיל אותם ולהתגבר עליהם. כתוצאה מכך הם חשדניים באופן נורא ואיום.

כל מילה שאומרים לידם מייד עוברת לשולחן הניתוחים, "מה הוא התכוון, מה הוא חשב...". האדמו"ר הזקן דורש על כך את הפסוק "את העולם נתן בלבם", ומאיר כאן נקודה מופלאה שאפשר לשאוב ממנה חיים שלמים: דע לך! אתה חי בעולם שהלב שלך מצייר לך ואין לכך קשר לאחרים. אם כואב לך בגלל מילה שהשני אמר, זה אך ורק בגלל שאתה חי בעולם הלא נכון. אם אתה רוצה לפתור את הבעיות שלך, אל תשנה את הבעיות, שנה את הראש! בטוח שביקרת בניו יורק?

בגיל עשרים נסעתי בפעם הראשונה לרבי. גרתי אז בתל אביב והשכן שלי היה האדריכל של עיריית תל אביב, אפרים גולן שמו. כשחזרתי לאחר שנה לארץ, אפרים פגש אותי

התוועדות

מתפללים כמו שצריך, לא מתוועדים ביחד, יש המון מחלוקות וכולם מחפשים כבוד". השיחה הסתיימה והרבי פתח את המגירה, הוציא רובל אחד ונותן לחסיד. החסיד התפלא מאוד ושאל את הרבי: **"רבי! החסיד שהיה כאן לפני לא אמר את האמת על מה שקורה באודסה, וקיבל מהרבי פי עשר ממני?!"**

"יש שתי אודסה", פתח הרבי, **"יש את אודסה החסידי, ויש את אודסה שמלאה מחלוקות, קנאה וכבוד. כששאלתי אתכם מה קורה באודסה זה לא היה בשביל לדעת**

מה חדש שם רצייתי לדעת באיזו אודסה כל אחד מכם נמצא. הוא נמצא באודסה של מעלה, ואתה - באודסה של מטה". כשאדם נוסע לטיול בהודו, הוא מחליט איזו מפה לקחת איתו ובאלו הרים ואגמים לבקר. ההחלטה הזו, איזו מפה לקחת, משנה את כל מסלול הטיול שלו. אותו דבר גם בחיים שלנו. מסלול החיים שלנו מתקדם לפי המפה שאנחנו מנווטים איתה. ובאיזו מפה להשתמש - אנחנו מחליטים. אין דבר כזה "זה המצב" אתה קובע את המצב. הכל לפי הראש שלך. מה שתחפש זה מה שתמצא, אם תחפש לראות טוב - תמצא טוב. וממילא, אם אנחנו רוצים לשנות את העולם, אנחנו צריכים לשנות את המפה שלנו, וזה כבר ישנה את העולם.

חור בראש

ההתוועדות של פורים תשכ"ה הייתה התוועדות מיוחדת מאוד. הרבי אז הכריז ש"כל הפושט יד נותנים לו", נעמד והתחיל לחלק 'משקה'. התחילו לבוא חסידים מכל הצדדים לקבל לחיים, והרבי חילק ארגזים שלמים. המשקה נגמר והרבי עלה לחדר. בינתיים הספיקו לקנות עוד כמה ארגזים והרבי שוב עמד וחילק. "כל הפושט יד נותנים לו", הרבי חזר ואמר. הארגזים התרוקנו, ועד שהרבי יצא מהבניין ונכנס למכונית הספיקו להביא עוד ארגזים מלאים. **הרבי נעמד לחלק, ואנשים נדחפו מכל הכיוונים ועלו גם על המכונית, עד שכל הגלגלים התפוצצו. התקיים בהם מה שכתוב "תצא רוחו ישוב לאדמתו..." והרבי המשיך לחלק. זה היה מחזה מדהים.** מישהו ניגש לרבי והגיש כוס, והרבי אמר לו: "כבר נתתי לך". הבחור ענה לרבי באנגלית: "נכון, אבל היה חור בקאפ". "קאפ" באנגלית זה כוס, ובכוס שהוא החזיק לפני כן היה חור, והמשקה שהוא קיבל מהרבי נשפך. "אם יש לך חור בקאפ, מה זה יעזור אם אתן לך שוב פעם?", אמר הרבי והתכוון גם ל"ראש", "קאפ" ביידיש. אם לא תחליף את הראש, המצב יישאר כמו שהוא וכלום לא יעזור.

לנקום בהיטלר

יהודי ניצול שואה סיפר לי: "לאחר השואה ירדתי לגמרי מדרך התורה והמצוות. התחנתתי בשנית, נכנסתי לעולם העסקים ופתחתי מפעל לייצור בגדים.

בשלב מסוים, נקלעתי למשבר כלכלי חמור, וחבר שלי יעץ לי להתייעץ עם הרבי מליובאוויטש.

הגעתי ל"יחידות" והרבי באמת נתן לי כמה עצות חכמות. בסיום הפגישה, כשפניתי לצאת מהחדר שלו, שאל אותי הרבי: "אתה שאלת אותי ועניתי לך. אתה מרשה לי לשאול אותך משהו?".

"בבקשה, בשמחה", אמרתי לרבי. "מה אתה עושה בשביל להזכיר ליהודים שהם יהודים?" שאל אותי הרבי, "מה אתה עושה כדי לקרב יהודים לאביהם שבשמים?". הייתי בשוק. הייתי חילוני לגמרי, לא שומר שום דבר וללא קשר ליהדות. שאני אזכיר ליהודים את יהדותם? שאני אשפיע על אחרים? אמרתי לו: "רבי, אני אדם קטן מאוד. אני לא שייך לזה, והאמת היא שאין לי כוחות לכך. אספר לך את סיפור חיי, ותבין".

סיפורי לרבי שהייתי במחנה השמדה יחד עם אבא שלי באותו צריך. שכבנו שמונה אנשים על אותו דרגש עץ. לא היה חימום, לא היו שירותים. האוכל שנתנו לנו היה שלוש מאות גרם לחם ליום ומרק עם קליפות של תפוחי אדמה. בכל בוקר כשקמתי, לא ידעתי אם אסיים את היום הזה בחיים.

כל יום איברתי עוד ועוד משקל, תבין, בסוף המלחמה שקלתי שלושים ושניים קילו... אבא לא יכול היה לראות אותי ככה. הוא הביא לי את מנת הלחם שלו, אבל אני לא רציתי. לקחת מאבא את מנת הלחם הזעומה שלו? איך אפשר? כך עברו עלינו חודשים.

יום אחד הרגשתי רע מאוד. אבא שוב הציע לי את הלחם שלו, וסירבתי. אבא לא הוסיף מילה. הוא השאיר את הלחם על ה"מיטה", ויצא מהצריך. לא יכולתי להתאפק יותר. טרפתי את הלחם שלי ואת הלחם של אבא. מאוחר יותר אבא חזר לצריך, הבחין שהלחם איננו, הבין שכנראה אני אכלתי אותו, ולא אמר מאומה. בלילה הלכנו לישון. למחרת התעוררנו בחמש בבוקר, למסדר הבוקר. אני מתעורר, ואומר לאבא: "אבא, קום!". אבל הוא לא קם. אני מנסה להזיז אותו, ואז חודרת לי לראש ההבנה האיומה - אבא לא יקום יותר. מאז, כל החיים שלי מלווה אותי התחושה הנוראה שאני הרגתי את אבא.

אמרתי לרבי: "רבי! אדם שלקח לאבא שלו את פרוסת הלחם האחרונה, אדם כזה יפיץ יהדות? אני מרגיש כל כך נחות, כל כך שפל, אין לי זכות קיום בעולם".

הרבי הסתכל לי בעיניים ואמר: "חמי, הרבי הקודם, אמר שיהודי אף פעם לא מוצא את עצמו במצב, הוא

"עושה את המצב". הקדוש ברוך הוא אומר לכל יהודי - "ראה נתתי לפניך היום את החיים ואת הטוב, ואת המוות ואת הרע, ובחרת בחיים". הכול תלוי בך. אתה יכול לשנות את המצב! היטלר יימח שמו רצה לעקור את היהודי שכן, והנקמה הכי גדולה תהיה אם תמשיך את היהודי שכן ותשפיע על יהודים אחרים לקיים תורה ומצוות. אם אתה לא תעשה כך, זה יהיה הניצחון שלו, חלילה".

מאז אותה שיחה, חיי השתנו מהקצה אל הקצה. הרבי הפך את המפה שלי, את ההסתכלות שלי על עצמי ועל העולם. הרבי נמצא אצלי בלב בכל יום ואני משתדל להפיץ יהדות ולעשות אהבת ישראל. זה שינה אותי לגמרי".

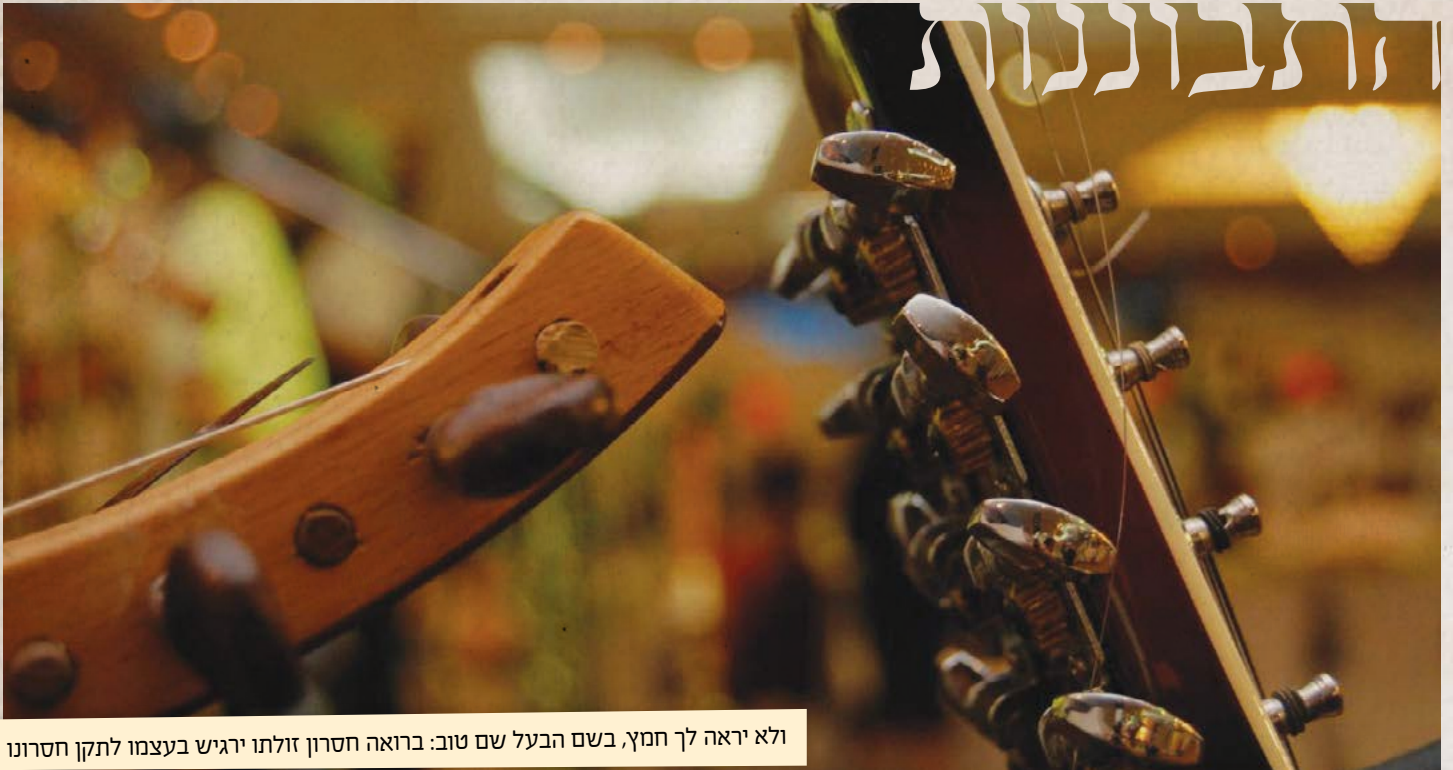
שק מלא יהלומים

ר' נתן ואגעל היה חסיד, סוחר יהלומים, שגר באנגליה. הוא היה המייסד והתומך המרכזי של בית הספר לבנים בלונדון, שאחר כך התרחב ונהיה לישיבה גדולה. ר' נתן נכנס פעם ל"יחידות" אצל הרבי, ובין הדברים אמר לרבי שהוא נכנס לקשיים כלכליים וקשה לו מאוד להמשיך ולתמוך בישיבה.

בחיוך רחב ובלתי נשכח אמר לו הרבי: **"אתה הרי סוחר, אז אענה לך בשפה של סוחרים. תאר לך שאתה נושא על גבך שק כנד מלא באבנים, אבל אלו אינם אבנים רגילות, אלא יהלומים כחולים-לבנים. אם מישהו היה ניגש אליך ומציע להוסיף לשק הכנד עוד אבן כחולה-לבנה אחת, היית מסרב?** בוודאי שלא! היית מסכים בשמחה גדולה. למה? כי השק אמנם כבד, כבד מאוד, אבל הוא מלא ביהלומים".

ר' נתן הבין מיד את המסר. הוא המשיך לשאת את השק הכבד, החזקת הישיבה, על שכמו. את הסיפור הזה סיפר לי בנו של ר' נתן, גיסי. הוא שליח של הרבי ברוצ'סטר שבאנגליה. "הסיפור הזה", הוא אמר לי, "מלווה אותי עד היום, כל הזמן". בכל פעם שקשה והמשא מכביד, אני מסתכל על האיש, האישה או הילד שזקוקים עכשיו לעזרתי, ומזכיר לעצמי שלפניי יהלום כחול-לבן. אולי הוא קצת כבד, אבל יקר מאד, מאיר ונוצץ. גם אם לפעמים חסר קצת ליטוש, ככה זה יהלומים".

לחיים! לחיים ולברכה! אם אנחנו רוצים לשנות את העולם, את הקשיים, את הניסיונות - חייבים לשנות את המפה, את העולם שנתן בלבם".

ולא יראה לך חמץ, בשם הבעל שם טוב: ברואה חסרון זולתו ירגיש בעצמו לתקן חסרונו

צלם: אלעזר אמיתי
www.klipot.co.il

אינני טיפוס רחפן או רגשן,
איפה ה' אמור להופיע
בחיים שלי?
איפה אפשר לפגוש אותו מחשף
לראות ש"זה עובד"?

נשאל בשאלה

שו"ת
הרב יהושע שפירא
ראש ישיבת רמת גן

"טבעי לטעות
מדי פעם,
אז מה הבעיה?
טועים ומחשיכים קדימה".
האם הטענה הזאת
לא יוצרת תחושת זילות
כלפי המצוות?

אם לא מתחשק לי
לעשות מצווה או פעולה חשובה,
מאיפה אני אמורה
לגייס כוחות
לעשות אותה?

ההנחה שהחשק מנהל אותנו עד כדי חוסר יכולת להתגייס ולמצוא חלקים אחרים בתוכנו שהם מלאי כוחות וחיוניות לפעול פעולות טובות, היא בעצמה תזוה שהיצר הרע משתמש בה כדי לעוות את עינינו ולהפיל אותנו לעצלות ולעצבות. החשק הוא קליפה חיצונית שמסתירה נשמה טהורה ואישיות עשירה מלאת רצון וכשרון לפעולות טובות לאין תכלית. רק המגבלה החיצונית של העולם הזה עוצרת בעדנו מלהוציא את הרצון הבלתי גבולות לי שלנו להיטיב. לכן השאלה האמיתית איננה מניין לגייס את הכוחות, מפני שהם חיים וקיימים ומלאי עוצמה בתוכנו, אלא כיצד להסיר את התבוללות מן העין ולחשוף העוצמות הללו. והתשובה: אם ניזכר בהמון מעשים טובים שעשינו ובטעם הטוב שמילא אותנו בכל מעשה טוב, אם ניזכר בסיפוק שחשנו במימוש היכולות שלנו, ממילא יתחשק לנו לחזור לשם. בנוסף, מומלץ לחלק את המטלה למנות קטנות וכך ללוות את מעשינו בתחושת הצלחה שמגבירה גם היא את החשק. מעבר לכך, סיפורי צדיקים מעוררים אותנו להפליג מעל ומעבר למה שזכינו עד היום ולהשתוקק לטוב שפורץ את הגבולות שתחמו אותנו עד היום.

השאלה נוגעת במיתר עדין בעבודת ה' ובהתנהלות בחיים בכלל. מחוץ, אם נניח שאסור בשום אופן לטעות, כל טעות תערער את בסיס עמידתנו. מאידך, אם נקבל את הטעות כלגיטימית מלכתחילה, לא נטרף כלל לפעול טוב. לכן, עלינו לאחוז יחד בשתי תובנות יסוד: האחת, כל מה שבכוחך עשה, ו"אי אתה בן חורין להיבטל" מן העבודה. והשניה, ש"לא עליך המלאכה לגמור" ו"אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא". העדינות הנדרשת בעניין זה עלולה לגרום לתסכול, לתחושה שהעמיסו עלינו משימה שאיננו יכולים לעמוד בה. האמת הפנימית הפוכה לחלוטין: העושר הגדול של הנפש האנושית והכשרון שלה להכיל ולתאם בין גוונים וצבעים שונים ומנוגדים הם מתנה אלוקית מופלאה שמציפה אותנו באושר. ההקשבה למקום העדין שמוצא הרמוניה ושלמות דווקא על ידי כל הניגודים, מטעימה אותנו בטעם של מקור האחדות בעולם הריבוי.

הרב'ה מקוצק אמר: "אני לא מאמין באלוקים שאני יכול להביין אותו". הקדמת נעשה לנשמע היא תנאי הכרחי לקבלת התורה ולקשר אמיתי עם ריבוננו של עולם. כשאומות העולם הגיבו להצעה לקבל את התורה בשאלה מה כתוב בה, הם הראו את רצונם לקבל את התורה על פי ערכם ודעתם ומפני כך לא היו ראויים לה. הפגישה החשובה ביותר עם מי שלמעלה מהכרתנו איננה במקום שהעין רואה והלב מבין אלא דווקא למעלה מטעם ודעת.

אנחנו בפרוודור ולא בטרקלין, אבל רבנו הרב צבי יהודה קוק זצ"ל היה אומר: "אשרינו שאנו חיים בפרוודור שמואר באור טרקליני". המקום המרכזי שבו אנו מרגישים ש"זה עובד" הוא העונג העמוק של הנפש מעשיית רצון ה' והזכות לעשות לפני נחת רוח. הדברים נכונים גם במקומות שקשה לנו ולעתים דווקא שם.

באופן יותר רחב, כשאנו רואים אנשים שהתחנכו על ברכי התורה והמצוות, והדבר ניכר במעשיהם שהם אות ומופת לדרך ארץ, למסירות למען האומה ולעולם ערכי עמוק ויציב, אנו פוגשים את ההשפעה הברוכה של התורה ש"עובדת". ועוד איך!!

באופן רחב עוד יותר, התבוננות באומה הישראלית לדורותיה, בפלאי נשמתה האלוקית שהופיעה בנבואה, בחכמה, בצידקות ובחסידות שאין כדוגמתם בקרב הארץ, ובהשפעתה לטובה על תרבות העולם כולו תחשוף בפניך את התגלות ה' בתוך ההסתר של העולם הזה.

e.ן שאלה בלעזבויג ה'?
054-4530951 - /ו.ו.